

Gyufagyári nyár. Tényleg fantasztikusak a ruhák. (Fotó: Nagy László)

Melóznak a diákok Sok az eszkimó, kevés a fóka

A nyári vakáció nem csak öröm, gond is. Mit kezdjenek magukkal és rengeteg szabadidejükkel a fiatalok? Az általános iskolások, ha nem a szülőkkel vagy a nagyinál töltik a nyarat, válogathatnak a sokféle tábor és vakáció-akciós programok között. De mit tehetnek azok a középiskolások, akik hasznosan szeretnék eltölteni a nyarat? Mára az építőtáborok is kimentek a divatból, a nyaralás és a szórakozás a haverokkal pedig pénzbe kerül, nem is kevésbe, amit a szülők nagy része nem tud finanszírozni.

Sok diák ismeri a megoldást. Hosszú a nyári szünet, a szórakozás mellett belefér egy kis munka is, amellyel megkecsesíthetik a nyaralásra vagy tanulásra való. Van, aki ismerősök révén jut álláshozhoz, mások munkaközvetítőhöz fordulnak, de még így sem jut mindenkinek. Sok az eszkimó és kevés a fóka. Ezt néhány helyen ki is használják: nem veszik figyelembe a fiatalokra vonatkozó szabályokat, feketén, 60-70 Ft-os órabérért, egy nap 10-12 órát, néhol éjszaka is foglalkoztatják a fiatalokat.

Ezúttal annak jártunk utána, hogyan lehet munkát vállalni és milyen lehetőségek várják a fiatalokat. Diákokat pedig arról faggatuk, ki mire fordítja nyári munkabérét.

Tóth Borbála, a Meló-Diák intézőbizottságának tagja:

Jelenleg is többfelé dolgoznak diákjaink. Árkot ásnak, szórólapot terjesztenek, piackutatást végeznek, dolgoznak gyárban, például Vársárhelyen a porcelángyárban, Szentesen a baromfifeldolgozónál. Aki munkát szeretne vállalni, az ezer forint befizetése ellenében tagunk lehet, nyilvántartásba vesszük. Ezt a pénzt egyébként két hónap múlva ki lehet venni. Felírjuk az illető adatait, hány éves (csak 16 év felettiek jelentkezhetnek), mikor jelentkezett, milyen típusú munkát és mikor szeretne vállalni, hol lehet elérni, és ez alapján értesítjük, ha számára megfelelő munkát találunk. A jutalékos rendszerrel a diákok a fix órabért jobban szeretik, így 100-200 forint közötti keresetnek óránként. Sok embernek tudunk munkát adni, az új telefonkönyveket például 120-an

hordták ki, de nem mindenki alkalmas egy-egy munkára. Akad, aki elvállalja és nem megy el – ez a kockázat a diákokban. Ugyanakkor meg jó is, mert sok a szabadidejük és rugalmasak.

Ványai Szilvia (19):
– Szinte minden évben dolgoztam valamit. Az idén témavezető vagyok a Meló-Diáknál, szórólapok terítésének szervezésével foglalkozom. Attól függően keresnek a többiek, hogy hol és mekkora körzetet, kertes vagy panelházi környéket és milyen típusú szórólapot vállalnak el. Az egylaposokért 35-50 fillért lehet kapni. Nyáron egyrészt azért dolgozom, mert jól jön egy kis pénz, másrészt nagyon jó a társaság. Például most hétfőn és kedden nem volt munkám, otthon csak unatkoztam, unatkoztam és unatkoztam, alig vártam, hogy jöhessek dolgozni.

A gyufagyárban a szabad-ságon lévő dolgozókat pótolják diákokkal. Betanított munkaként válogatják a sérült gyufaszálakat, mások negyvenes csomóba kötik.

Maximilian Tóth Rita (19):

– A Mint-Diák iroda szervezésében már dolgoztam itt a gyufagyárban két hetet a múlt hónapban, most pedig az ifjúsági iroda révén még kettőt szeretnék. 115 forintot keresek óránként, mások többet vagy kevesebbet, nagy a szórás. Főiskolás vagyok, a tanárképzőn másodéves leszek, és mivel szeptembertől fizethetjük a tandíjat, ezért most arra gyűjtök. Nem szeretném a szülei-met még ezzel is terhelni. Jó a csapat, lehet közben beszélgetni, itt nincs is olyan meleg, nem nehéz a munka sem, fantasztikusak a ruháink, egész jól elvagyunk.

Siflis Emese (21):

– Én is a Mint-Diák irodán keresztül jöttem ide. Elég nehéz bekerülni, hetekkel előtte kell jelentkezni. Egy héttel a Sör Kft.-nél dolgoztam, mint átvilágító. Az lényegesen nehezebb volt. Nyolc órán keresztül, percenként 180 üveg ment el előttem a futószalagon, amit ellenőriznem kellett, hogy törött-e, piszkos-e. Nagyon oda kellett figyelni, ráadásul a lámpafény is fászlott. Ez egy paradicsom ahhoz képest. A JATE jogi karán negyedéves leszek ősszel, és tulajdonképpen én is a bevezetésre kerülő tandíj miatt dolgozom. Bár a vidékiekkel szemben nagy előnyöm, hogy szegedi vagyok és a szüleimmel lakom, mégis jól jön ez a kis pénz. Szeptemberig szeretnék itt maradni.

B. Zs.

– Főleg közlekedési és gazdasági ügyekkel foglalkozom – magyarázta. – Ez tipikusan olyan jogi terület, amelyet csak szívvel-lélekkel csinálhat az ember, különben többet árthat, mint használ, s inkább ne is fogjon hozzá.

Félezer kupa és serleg

■ Gondolom, az autóversenyzői pályafutása miatt szakosodott erre a területre...

– Nem pusztán erről van szó. Gépipari technikumban végeztem, s mivel érdekelt a téma, tényleg alaposan megtanultam a gépek, a motorok működésével kapcsolatos tudnivalókat, a mechanikát, a járművek dinamikáját. Ezeket az ismereteket a versenyzés során a gyakorlatban kamatoztathattam. Ügyvédjelöltként kezdtem igazából autóversenyezni, és inentől összefonódtak a dolgok. Versenyeztem, ezzel egyidőben ügyvédként dolgoztam, miközben gépipari technikus is voltam egy személyben. A közlekedésben óriási élettapasztalatot szereztem – több millió kilométer van a hátam mögött –, és mivel bolondulásig rajongok érte, természetes, hogy ez lett a szakterületem.

Próbáltuk számba venni a sportpályafutás során elért eredményeket. Nem könnyű feladat. Országos bajnokságot 13-szor nyert a Ferjácnc-Tandari páros, 25-30 EB-futamon állhattak a dobogó legmagasabb fokára, összesítésben pedig háromszor lettek harmadikak. Félezer serleg és kupa őrizi az emlékeket.

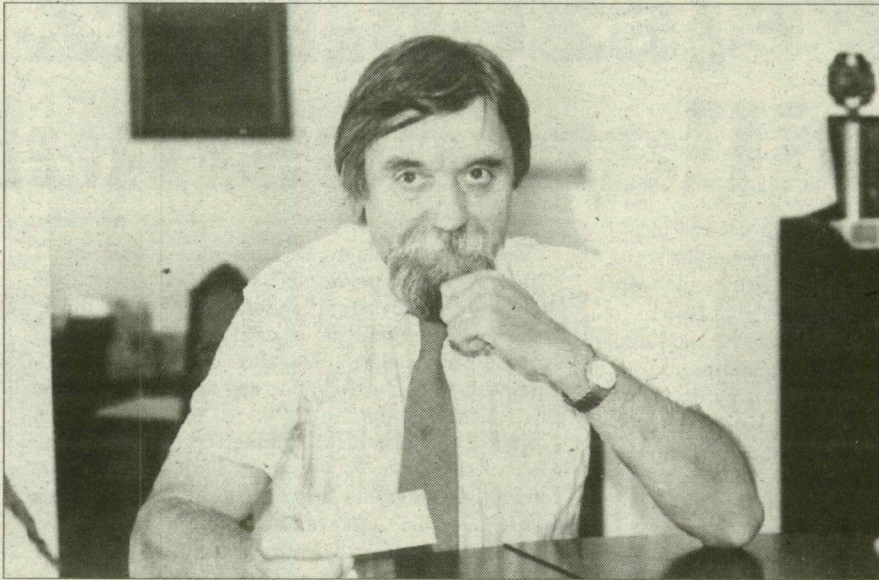
■ Két évtizedig száguldott. Nem ment ez abban az időben az ügyvédi munka rovására?

– Arra mindig ügyeltem, hogy a szakmám ne szoruljon a háttérbe – szögezte le Tandari János. – Szerencsémre a hivatalok megértéssel fogadták, ha el kellett halasztani egy-egy megbeszélést, mert nem értem rá. Viszont szinte nincs is olyan közlekedési szituáció, amelyhez hasonlóan nem éltém át magam is. Ezeknél az ügyeknél mindig, minden vitatható. Hajszálon múlhat, hogy vádlott, vagy pedig sértett lesz valakiből.

Ha tesztelnénk, hogy kik a legközismertebb polgárai Szegednek, akkor biztosra vehető, hogy dr. Tandari János az elsők között szerepelne. Sokan ismerik sikeres ügyvédként, avagy olyan egykori autóversenyzőként, aki számos báberral dicsekedhet. Egyébként pedig valamennyi felmenője ebben a városban látta meg a napvilágot, itt élte le életét.

A szerencse fia, dr. Tandari

Amikor a hóhért akasztják Matchbox az ügyvéd asztalán

Tandari, a gondolkodó. A vonások nem változtak, csak a szakáll őszebb

Súlyos balesete óta – maga vezette autóját, amikor teljesen véletlenül ütközött egy szabálytalanul előzovel, 7 hétig feküdt kórházban – kevesebbet hallani róla, ezért is kerestük fel ügyvédi irodájában, a Madách utcában.

Filmszakadás és kóma

■ Beszéljen néhány szót a balesetéről! Mire emlékszik vissza?

– Semmi konkrétumra, de szerencsém volt – mondta immár nem először beszélgetésünk kezdete óta. – Mire magamhoz tértem, addigra már túl voltam a nagy fájdalomon, – 30 törésem volt

–, s a gipszeket is leszedték a sérült végtagokról. Különböző addigra a legtöbben már lemondtak rólam. Kész csoda, hogy túléltem. Ezért vagyok szerencsés. Nagyon fontos, hogy amíg egy csöppnyi esélye van az embernek, ne adja fel. Legyen konok, akarja a gyógyulást. Olyan volt ez az egész baleset számomra, mint amikor a hóhért akasztják...

A beszélgetés során előkerültek a szemléltetőeszközök is. A parányi matchboxokat az ügyfelek kezébe nyomja Tandari doktor, ugyan, mutassa már meg, hogyan is történt a baleset, amelynek tisztázásához az ő segítségét kéri. Aztán pedig jön a számítógép, amely animációval pontosan lejátssza, hogy az ügyfél által elmondott adatok alapján a valószínűségben minek kellett történnie. Ki pördült, ki sodródott, mennyit, hogyan? Ezzel a

programmal az országban kevesen dicsekedhetnek.

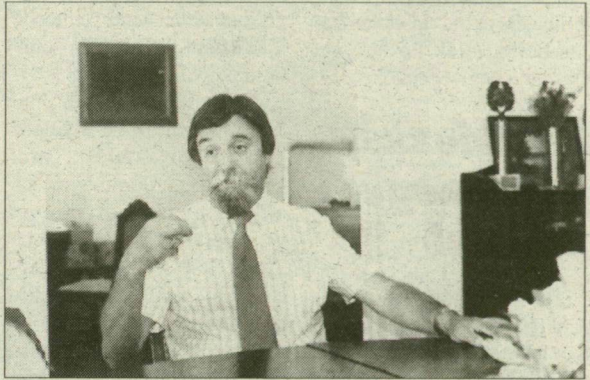
■ Nem kell sokat fáradnia, ha az ügyfele előzetesen van – jegyeztem meg, mivel az iroda fal-szomszéd a városi kapitánysággal...

– Ők építettek mellém és nem fordítva történt – válaszolta. – Gondoltam is, hogy folyosót kellene fúratnom,

programmal az országban kevesen dicsekedhetnek.

■ Többször említette, hogy a szerencse fia. Miért?
– Az éremnek legalább két oldala van – jegyezte meg dr. Tandari János. – Túléltem a szörnyű balesetemet, a majd' két hónapos kómát. Ez már szerencse. És az is, hogy a munkámat imádom. Ennél nagyobb szerencse pedig nem érheti az embert...

V. Fekete Sándor

Érvelés közben. (Fotó: Gyenes Kálmán)

■ Ki ne venné észre hol halkan suhanó, máskor meg éppenséggel éktelen lármával való közlekedésüket, elnyargalásukat?! Annyi van már belőlük, hogy (a valóban sok ronccsal) Tiszát lehetne rekeszteni. Persze, hogy van sok nagyon értékes is közöttük. Am azokat mintha a gazdájuk is jobban féltene: nem száguldolnak, hagyják, hogy a trabantos netán megelőzze őket, és nem hajtanak bele nagy esőzések idején az utakon tátongó kádnai tölcsárba.

Történt, hogy az Úszóház előtti megállóban vártuk az autóbust. Azt, amelyik Tápé felé jár. Nagy eső áztatta a tájat, volt is töcsa töcsa hátán. És jöttek a kocsik: Daciák, Trabantok, Zsigák, Ladák és ki tudja, milyen címletűek – no

„Nyugati kocsi, keleti ész”

és a sok nyugati. A megállót jelző tábla előtt akkora víztenger állott, hogy jobbnak láttuk egészen a támfalig hátrálni, nehogy megüsztagassanak bennünket a figyelmetlen autósok. De talán még ki sem gondoltam(tuk) ezt, mire óriásit fröccsent a flaszter tengere, és zsupsz: csuromvizessé lett a társaság. Tetőtől talpig. Ki-ki a maga módján igyekezett tisztálkodni, és ki-ki a maga dühét hörgözt és dörmögt, átkozva a Rózsa Sándort és megcsúfoló autós (laci)betyár urat. Lévnem magam szemüveges, nekem

a pápaszem megtisztítási volt a legfontosabb, de jaj a hölgyeknek, egyenemlyik arca előbbukkant a smink alól... Nos, ők aztán mondták ám a vaskosakat, hogy így az anyád, meg úgy a pereputtyod, te csibész csirkefogó. Egy korosabb férfiember is söpörgette a mocskot a ruhájáról, meg az arcáról, hogy lásson is valamit, közben mondotta: „No ezt megkaptuk. Nyugati kocsi, keleti ész.”

Lám, milyen frappáns és találó mondatot sikerített emberünk szájára a pillan-

natnyi történet mérge. És milyen igazat mondott! Mert ugyebár az autóbetyár nem véletlenül hajtott ám bele az aszfaltlavórba. Nem ám! De vajon jutott-e eszébe, hogy a megállóban olajos az aszfalt, és mi le(hete)tt volna, ha a visszakanyarodás helyett belénk is gázol?

Amíg ezt gondoltam, a közben letisztított szemüvegemem át megpillantottam az egyik közeli villanypóznán a reál felkötött, fehér szalagos gyászkoszorút. Ott, ahol kétfelé válik az út: Tápé, illetve a Kiskőrössi halászcseré felé. A koszorú azt jelzi, mintegy figyelmeztetésképpen (de kik számára?), hogy ott közúti halálos baleset történt.

Nos, amikor már láttunk és hallot-

tunk, megtapasztalhattuk, hogy a mi autós (laci)betyárunk amolyan roncs autós volt: nem csak az autója volt roncs,...

Ők azok – mert meglehetősen sokan vannak –, akik csak azért is hősöknek, virtust bravúrra halmoznak, legfőképpen, ha tölcsába nyargalva pocsolólyával fröcskölhetnek be minket, gyanútlan buszra várókat.

Közben megérkezett a busz. Felszálltunk rá, és amikor elhaladtunk a szalagos-koszorús villanypózna előtt, lelki füleimmel megint hallottam: „Nyugati kocsi, keleti ész.”

Vajon, hány áldozatot szed még ez a szerencsétlen játék?

lfj. Lele József